

Primera edició digital, octubre 2023
Dels poemes: Josep Lluís Abad, 2023
Epíleg: Joan Garí.

Portada: [Markus Spiske](#)

<http://espaiclaudator.blogspot.com/>

<https://www.facebook.com/jana.g.espada>

<https://www.elpontdeleslletres.cat/ponts-oberts/>

PASSAREL·LA ÉS UNA OBRA DE [JOSEP LLUÍS
ABAD I BUENO](#)

Aquesta obra fou editada per primera vegada per l'Ajuntament de Vila-real l'any 1999 en rebre el Premi de poesia de la ciutat amb ISBN 10: **84-88331-37-1**.

L'autor consent la difusió dels continguts d'aquest llibre d'acord amb les normes internacionals (amb jurisdicció específica a l'estat espanyol) de la llicència Creative Commons, segons les disposicions de reconeixement, no comercial i sense obres derivades de la [CC BY-ND-ND 4.0 DEED .Ca](#).

Per tant, els continguts d'aquest llibre poden ser reproduïts amb finalitats NO comercials, citant explícitament el nom de l'autor i sense fer- hi cap mena de modificació que pugui alterar la integritat de l'obra.

MICROPOÈTICA DEL COMPROMÍS

Jo sempreestic al mateix lloc corbat
damunt els solcs de la paraula, llaurant.

(Joan Vinyoli).

A les acaballes del segle XX i a l'inici d'un nou mil·lenni la pregunta fonamental que vertebra l'existència del gènere humà és qui viu la vida i si és possible viure-la amb dignitat.

Les respostes no semblen ser molt encoratjadores. El poeta obre els ulls cada matí i veu l'esplendorós reialme d'un individualisme que, a tort i a dret, tot ho fagocita. Veu la negació de la persona humana, com la tristesa acampa enlloc... I el poeta es pregunta sobre la veritat d'una afirmació que se li revelà en l'horitzó d'aquest estiu:

“ La tristesa és la pedra que sustenta el nostre jo, la llosa amb què es tanca la nostra finitud ”.

Per uns moments se li glacen els mots-llum. Però no s'ablaneix pel nou abatiment; els seus dies esdevenen una rebel·lió continua per tal de no caure en la malenconia.

El poeta no és cap ser especial i reconeix Newton malgrat que sap de les seues aficcions esotèriques. Com fa tothom, ell dorm, es lleva, menja, duu als nens a l'escola, desempolsa la llar, somriu als veïns, cau en paranys de malícia, treballa... Però, a la matinada, quan tots dormen, ell rumia uns mots de fang. I aquestes paraules l'entretenen, car esdevenen el seu amulet.. De nou, ha trobat un suro per tal de no ofegar-se en el mar de sargassos de l'existència diària.

El poeta descriu la vida, la realitat quotidiana per tal de creure-la. La reinventa i li mesura el pols: vol assegurar-se de la seua salut. Però aquesta reinvenió no el duu cap a una fugida de la realitat a l'estil de la duplicació platònica dels mons. I el poeta se n'adona del valor de la paraula.

Aquesta, en primer lloc, fonamenta l'Autoconsciència, alhora que afaïçona i construeix el món. Amb la paraula –el pensament és paraula formal-- el món té sentit, rep un significat. I amb aquest significat els homes i dones s'entenen.

Però el poeta troba, en segon lloc, una nota discordant: no tothom interpreta-viu el món de la mateixa forma; és a dir, sense voler un pensament únic,

sembla que les persones cohabitin, però no es reconeixen com éssers humans.

I es pregunta el per què. Per l'observació del quotidià i amb l'eina de les paraules considera com són les relacions humanes: pels canalons del cor flueix la sang i s'assabenta d'una ferida que no mai ha estat cicatritzada. Però el poeta – aprenent de tot– es vesteix de cirurgià per tal de radiografiar les actuacions humanes.

I descobreix una tristesa que s'arrela en una perenne injustícia, en l'explotació mútua que desconeix edats, països, colors:

“ De la fam renaix la mort dels innocents ”. És tan exacte i inequívoc afirmar d'aquesta societat opulenta que provoca metastasis de pobresa !

I l'ombra d'un vampirisme metafòric - producte residual d'un romanticisme burgès – esdevé una pràctica tan habitual, que és considerat llei de vida. És per això que el poeta – capficat i gris - s'avergonyeix d'aquesta actitud vital, ja no pels altres, sinó a títol personal; més que més, quan amb la seua conducta, millor dit, amb la seua omissió col·labora d'aquest estil de vida.

Però la paraula amaga una invisible màgia, un sortil·legi present que el desperta dels monstres que la raó instrumental ha parit i creat. La paraula, ara dúctil emoció, ara polimòrfic cisell que talla i cauteritza, regenera el poeta. I una xicoteta esperança pren forma i s'arrela al seu si tot i considerar-se burgès, efímer, poruc, fals... Humilment intenta reconstruir la llar dels humans. La paraula ha estat, és i serà la seua AMANT indefinida. I el poeta sense creure's ni l'Atlas del mite clàssic, ni el Messies, enlaira l'acció d'una VEU TRANSFORMADORA.

Malgrat sentir-se funàmbul de l'estima, l'enamorat tantes vegades perdut, abandona les floridures poètiques, aqueix discurs atemporal. Encara hi ha massa gleves grans i seques i dures: la rella ha posat sobre la taula la infelicitat que ens idiotitza i amalgama, però, també –en fer-ho– ens ha parlat de la possibilitat i dret de VIURE que tota persona té. Ara bé, l'última actitud i canvi correspon a cadascú. Erràtic i fràgil, el poeta – mitjançant la paraula – ha cregut en la força cíclica de l'AMOR.

L'AUTOR.

“ Els poetes escrivim la vida per tal de creure’ns –la ”

AUTORETRAT ALS 38 ANYS

Unflat pels anys, les veus i el sol escric
per renovar el meu amor discret
amb la dona dels núvols i paper.
Em veig panxut, pel temps descervellat
i com burgés, poruc, efímer, fals.
Per ella truque cada nit als mots
venç la boira, la pena sens consol
i m'encomane al buit del foll neguit .
Parleu-me, vosaltres, si coneixeu
els llavis de l'amor que tot ho emplena
i les ungles del bes lluny de tot preu.
No em llanceu vacil·lant a la fera
del mil·lenni que ens arriba i veu
el cremadís: l'enamorat fet cendra.

LLETANIES DEL VIURE QUOTIDIÀ

“ Mês de março em Salvador,
o verão está no fim.
Todo o mato está em flor
e eu me sinto num jardim.

Desce a tarde. Vem na brisa
um cheirinho de alecrim
canta um grilo. Sinto a vida:
tudo está dentro de mim. ”

Rosa Passos/ Fernando de Oliveira.

“ Tudo um dia vai-se embora,
tudo existe de passagem.
Mais que nunca sinto agora
que sou parte da viagem. “

Rosa Passos/ Fernando de Oliveira.

AMULET

Màscara de veu
el segell d'aquests mots
si l'atzar del mestral
no mogués el poema,
si el fullam de la ment
no bullís juvenesa.
Un poema és el cos ...
Res més: cel de la carn
com arpegi de brases
i zel.

Missatger d'un foc vell
i amb un xal d'esperança
em belluga el poema.
És la pell l'horitzó.
I davant la muralla
que m'assetja – envellit –
pel meu sou de pa i aigua
paladege el meu ras
amulet: de la carn
la paraula.

FATUM

A cada mot escrit morir em toca.
I tremole per l'amor diluit,
tan diminut, com cuc que la carn morta
vigila, tot foradant-la amb sentit.

Ja no hi haurà més flors, ni joventud
al pit del meu amor vençut. Sovint,
quelcom, ben inundat d'insomni cru
fondrà la sorra i pols del vell oblit.

Com esquelet astut – amant antic –
a l'hospital del vers renaixeré
tot posseint-te els llavis del desig.

Al teu jardí profund, et llegiré
la ment tot encetant, despert, el dring
del pànic més buit: per tu hi viuré.

POEMARI PRIVAT

Alguns diran:

un poema no és un desfici,

ni una paradoxa blava:

“paraigües caça el sol”.

Tampoc no és una denúncia,

ni una lletra vidriosa i bancària,

o els esguards tancants en uns llençols d'amor.

Altres diran:

Un poema no és parlar de l'asèpsia ètnica,

o de les metàfores de la persona: bell carnaval.

Altres diran:

un poema no és, posem per cas, un jardí botànic.

Però llegiu:

tasta la papallona el delit d'un mot

FLOR.

POEMARI PUBLICAT

Una mica d'oli verge
sal i pebre:

Farem brou.

Les viandes poden ser de
primera o segona
fins arribar a l'enèssima
potència.

Després postres.

I ara dis-me de qui ets
amic.

Ho sabrem ben aviat.

LLETANIES DEL VIURE QUOTIDIÀ

Avui, per la finestra de rutina
i vera cerimònia, un pessic
de sol cru m'afalaga aquesta incerta
vida com metàfora.

Són les deu
i el cucut intern que dolç em transparenta
et batega, sol d'amor.

Són les deu
i saps que quan dels ulls t'endús la mandra,
aquesta casa de vertigen m'obre
els seus braços amb torbs de feina,
com si es tractàs d'un amor acrobata.
Pels seus racons desfaig antics miratges
i paranys;

tal com puc, capture dracs
i ajorne els equilibris d'aquest viure
com borreta.

Però és ben cert que, tard
o d'hora, escombraré.

Melangiós
pel trasbalsament que, pas a pas,
em despentina els versos, algun somni
de princesa em persegueix – jo distret
– les memòries d'aigua, llum i cendra.
Córrec fort fins el drap dels sets: mòlt
sobre un pany de muesa, és porta i món
del meu color d'oblit; també suau petja
d'aquestes casolanes lletanies.
Mentrestant, el temps, fillol de la llum
i pentagrama, m'omple – com tu saps càl·lidament
i concret amb mots de pols.

I ho comprenc
i tot es clarifica: és qüestió
de transformar el vol d'aquests bacteris
en subtil riure i triomf de melodia.

¡ Neteja i neteja ànima meua !
¡ Espolsa amb la pell que et veu i recull
i tendrament t'aguanta l'existència !
Amorosida, canvies el gest
de rutina en neteja d'amor:
la carn que et sosté en flama i simfonia.

TRISTESA

Avui sóc trist de solemnitat:

m'he llevat d'hora, he treballat força,
ha calgut córrer prou: menjars, nens,
l'escola, oir l'hivern i a les galtes
perdre el gest del teu bes.

A qui em parle
d'amor li diré: també sóc funàmbul.

VENJANÇA

Ara que tinc un espill i una pena,
i als retrats no existeix la moral
et trauria del vespre els blaus ulls
amb què em mires.

Sé dels cucs,
la festa
saborosa que dels anys farien.
Bruixot del malviure et condemne fosc
a morir.

Com ?

Esvaït entre els suc
d'una gola que pensa la nosa
– estança on vius – i la multiplica.

SILENCI

El silenci
és del segles com la ferida inflexa,
penya-segat del vers que fetiller
s'engul la veu, segresta.

Però també és somriure
el ritme sense frau
i, a cops, l'atzar que innerva l'esperança.

El silenci,
aqueix ocell empresonat i exòtic
que tots mirem des de la nostra gàbia
de pulcra indiferència.

PÈRDUA

Te n'has anat
i sent el buit d'aquell calor,
la ximeneia de l'esglai
ben atiada on hem desat
antics passats que edificàvem.

Ara se m'amunteguen pors
– la veu que duc per a ningú –
i a les parets del cos on visc
esbalme freds.

Uns textos fútils
per a alleujar el teu oblit,
definitiva decadència.

UNA MICA DE GRATITUD

“ Sempre hi ha algú de qui no és possible
que prescindim. Potser gràcies a això vivim encara. ”

Joan Vinyoli

Home al capvespre

En pintura, el color negre s'aconsegueix tot barrejant tres colors: el groc, el magenta i el color cian. Aquesta mescla, rep el nom de síntesi substractiva. Per altra banda, el color negre és el punt d'inici i la fi del viatge d'aquesta vida. En física teòrica, el color blanc s'aconsegueix amb la suma del roig, blau i verd. Aquesta mescla rep el nom de síntesi additiva.

A Manolo Barberà, per la paleta de colors que amb els anys ens ha estat regalant.

NEGRE

Tisoires de gel travessant les ombres
sentia.

Però la mare amb recer
li oferia la vida.

I va comprendre l'obscur dins la nau
del seu ventre:

ella fou l'immens mar
que parí una aurora boreal.

GROC

De baladre i magrana el temps passava
pels teus ulls.

El cor s'obria en les mans
i als papers et creixien llums, figures
que estimaves i un silenci de foc.

Pintaves les hores de ginesta viva,
la tinta pels futurs inesborrables.
I a les butxaques de cel, – ho recordes ?
– tenies metàfores oloroses
per als foscos oratges.

MAGENTA

A la paleta del viure no tot
foren pèrdues.
Hi hagueren jocs, ocells,
llibres i veus, capvespres per mirar
i el retorn de moltes primaveres.

Vares aprendre que no tota l'art
es duu a les mans.
També hi ha bocins
perduts sobre el somni de les voreres.

CIAN

A la font de l'esperança
captares, descalç, un àngel:
Del seu cor la finestra era
oberta i el somriure aigua.
Anys més tard, diuen que l'àngel
va créixer poeta,
  mestre
de llums i de malves.

ROIG

A hores d'ara
ens ha plogut un món
damunt.

També la pell
s'ha esquarterat pel sol.
Però tenim perfils
de cel,

una voraç
passió pels fills
la nostra carn –
i en l'engonal dels núvols
aqueix perenne esbós:
Desfer les grans tristeses.

Qui no ha trobat
en els capvespres l'ombra
pròpia dels seus ulls ?

BLAU

Hi ha mons que només s'esbossen per amor.

Podria imaginar-me el soroll
dels llapis de colors a la taula,
el somriure d'una maquineta
de fer punta i la ironia
de l' esfumí.

Podria imaginar-me
la certesa amb què batega el pols,
la ràbia amagada en la corba
i l'instint del cervell reprimit.
Podria imaginar-me les hores
sense pa,

el cor buit de la llum
i un paper d'astres i sentiments
encesos.

Però, amb els anys, sé
que cert dibuix d'un núvol blau
se t'escapà del cor:

Te'ls estimaves.

VERD

Dibuixar la vida no és gens fàcil:
és com pintar les paraules d'un temps
que no cessa.

Descobrir eixa fe
en la llum, en la pols, en la terra.

Passejar els dits entre la matèria
profunda que ens vesteix de gest,
la desolació, les ombres quietes
aquelles roses de l'amor captiu...

Dibuixar la vida ...

Pintar el cel
amb un carbó de sol;
aquell bell somni
per tots buscat: el camí de retorn
a la pau i la llum.

BLANC

Quina llum tan borda aquesta
que s'aferra al cos i crida
tot l'espai del viure humà !

Quina llum tan bella aquesta
que demana blat, justícia
i no esborra mai futurs !

Ella és clau de la foresta,
és senyal per al camí:
nord d'un temps, afecte, risc.

En l'aresta del dibuix
s'enceta un món:
l'esperança
del pintor creix tota viva.

ESPILL PER A UNA DONA

Tímidament t'esbosse flors i veus
i unes ales per als records de llum.

Ara, no és gens fàcil ser rellotger
d'un temps que de tan càlid no et pessiga,
ni ser aire, taronja, terra verge,
estima.

Però no ets misteri de la pols
quan hi ha un forat – aquesta nit – prenyat
de carn, que no d'absència.

Som tots
de purpurina – com espills vestits
per a reblir aquests carrers del vent
del teu voler, per allunyar el gris...

Olorarem aquest jardí ple d'anys
i gessamins.

El vol de les pupil·les
teues, més tard perseguirem.

Tot just
als plecs d'aquests pronoms fecunds, hi haurà
un mar, les avingudes de la veu...,

Per tu, s'esvairan boirines fosques
i a la primavera dels nostres somnis
seràs l'heura d'un cicle que creix.

MESTRA

Ja ve el Nadal,
amiga i dona d'aigua.
I amb el rostre il·luminat els nostres fills
se t'obrin amb el cor –la carn que creix–
finestres d'un futur esperançat.

Ja ve el Nadal,
per tu, per tots nosaltres.

Com raigs de sol, la teua veu quan cantes
als cuquets – folrats de fred i murs – jardins
de festa on correran les primaveres.

Ja ve el Nadal,
amiga-núvol, mestra.
I t'oferim tots junts un sentiment:
els símbols que afaïçones de la vida
esdevindran mesura d'un món bell.

Ja ve el Nadal,
pupil·la, terra, lluna.

MARE – LLUNA

Xicoteta,
com llavor d'un món suau
que creix a frec d'amor, en clara aurora
tremola, balla i dorm.

I hi ha una dona:

Gronxadora aromada sublunar.
Lligada l'esperança, de coralls
les paraules que son pare li diu.
Ja no serà l'immòbil d'ulls absents,
car sap de la menuda en veure el cel.
Un passeig de primavera la fiu.
La sang inconscient –de bat a bat–
festejava pels carrers de les mans.
Ara, a l'ombradiu de l'anhel demana
cura, conjuga roses i persevera.
Sap que es nodreix de la pau i la lluna.

ARUNDHATI ROY

Poma verge en desolada primavera.
Amb la teua senzillesa he estimat
la llum de la carn verda i regalada.
A la sang duc el teu paisatge viu.

MÉS QUE MÉS

Ara quan sents els esculls de la nit
i assages de respirar la bromera
ets un peix abissal que s'engul, llis,
l'ham de la lluna d'amor plena:
Viu.

LLAR

Tu et trobaràs al cor d'una ciutat
mirall de foc, palau que et fa persona.
Hi serem vius, de blau, els qui tu saps
que t'estimem.

Per tu balcons de veus
i flors: com llamps d'un cel que ens enamora.

NATURA MORTA

A la badia de Galveston mor
una dona que tremola de fe.
Somiarà amb els cirrus d'amor blancs,
i amb els cossos de noves primaveres?
Quins àngels, llunes o cims d'esperança,
cantaran el seu pols de grisa pena?
Al laberint de l'avui ningú sent
el judici final, aqueixa vela
de seda que va perdre l'avenir.
No hi ha tactes, ni mariners de llum
que ressusciten la natura morta.

DARRER AMOR

Viure.

Laberint d'aigua on tothom
cerca suros per tal de no ofegar-se.
Però els boscos són cremats.

Com cendra
aquests humans quan la història estranyen.
Varades als núvols, ploren les últimes sirenes.

MODULACIÓ DE L'ESTIMA

Ja podem escriure els cants més bells
i uns retrats de llum i primavera...
Tot serà un no-res, com palla grisa
mentre brame el món de lenta sang.
Com reviure l'aigua i la carícia,
el mot núvol, sinò pel delit,
—ona gest— que ens abranda i allunya
els vidres morts de la indiferència ?

17 POEMES D'AMOR PER AL NOU MIL·LENNI

A la dona dels núvols

Tudo pode acontecer
numa tarde de verão:
fazer sol, ventar, chover,
explodir uma paixão. ”

Rosa Passos/ Fernando de Oliveira.

A todos perguntei polo nome dela,
mas ninguem soubo dar-me razón.

Xosé M^a. Álvarez Cáccamo.

“ Et sembraria de besos
perquè et florira en la pell
tota l’estima dels segles. ”

Mª Josep Escrivà.

“ Bastim, doncs, una tenda contra el vent,
siguem un simulacre de l’amor
i acabarem per ser tan sols amor. ”

Joan Vinyoli.

ABILLAMENT

Qui va trobar a qui?
Però com un sol t'estimava.
I no poguí deixar de creure amb tu.
Mastegava l'alè que em furtaves,
aqueixos incendis pels somnis d'aigua.
Et cridava i pregonava la calç blava,
l'esguard teu que em sustentava.
I tot un país va assabentar-se
del teu riure cortesà.
Deessa de zel,
fores la nimfa i l'estrella.
Vestit i sivella de l'home tot nu
que jo sóc.

TRANSSUBSTANCIACIÓ

Al mercat del record i en va
he buscat el passat de mans
i bells arraps. Amor ! Oblidar
les paraules dins del teu cos.

DESIG

Els dies passen ben lluny
de la teua obscuritat.
Voldria fondre'm;
                                vampir
que sóc de la teua carn
d'impol·luta primavera.

FOTOGRAMA

A la finestra closa del meu jo
encara resten llums que m'atabalen.

Em desbaraten somnis perquè sé
el paper tan trist com caducat,
desesperadament el gra molt ample
i que amb els ulls no pitges, ja , somriures.

Sempre ,però, tindrè l'última empremta
d'aquell rodet, que dolça, mal enganxares.

MEMÒRIA

Encapotat el món pel fred
del gros oblit, jo sent –llunyà–
el rostre del record i, ferm,
m'enganxe al dolç abric
–perenne capçalera –
dels teus llavis.

Tornem
a començar la lluita,
la fe que és el mateix:
remor i primavera
dels bells somnis.

DEUTE

Tot és estrany quan tothom
dorm llevat de l'oratge del cos
que nua m'ofrenes i el somni
tan fràgil d'un món que em commou.
No mai, per bé que m'ho propose,
podria tornar-te amb les lletres
l'eternitat d'aqueix esbós,
incendi d'amor i dels llavis.

AGENT DE CANVI

Tinc pressa d'escriure i de dir-te
l'empresa en què jo he invertit:
Faig compte de com les paraules
poleixen la breu coneixença
d'allò càlid que els teus ulls mostren.
Del dir sóc l'esquelet i insomne
assage els mots d'un sil·labari:
carn del voler amb què t'estime.

SALVATGE

D'avets i molsa tendra els records.

Ets
silenci, el senyal d'aquest parc soliu
que em reconeix i guia.

El meu singlot
alé del risc i veu desmesurada
em venç i vesteix prodigi.

I amb set de
llum i cos el meu udol et crida.
Saps que jo em barataria la sang.

Per tu, sóc l'animal del bosc que duc.

PAISATGE SENSE TU

Vora les pedres d'un riu que no veus
tu, corren desitjos de posseir-te.
Parlem d'un nou cel que no siga trist.
"Un només existeix quan és amat".

LA VERITAT TEUA

Sol.

Llostreja un nou dia d'inquietuds
i em sé sol.

Però un miracle teu,
l' oferiment d'aquest raïm de negres
lletres fon els astres.

Explosiona
la galàxia nostra.

Amor bell,
exacte, com tempesta nuclear..

REMOLÍ D' AMOR.

Puge i baixescales de solitud
i als mots escrits no copse cap senyal
per retrobar-me.

Lluny de port,
i amb un cel corb i la maror profunda,
navigue els crits metàl·lics de les nits.

En remolí d'amor m'ofegaré.

Com llop de mar que, solitari, llepa
la sal blanca del teu abecedari.

ESCULTOR D'AMOR

De segur, no tenia quasi res. Una caixa d'ossos, l'ombra i la veu que pregonava dominis d'un cel nou. Capgirava el passat tot buscant la passió dels vint anys. Encongit i balmat, pels matins, cisellava velles aromes d'estones passades. Dibuíxava architectures en l'aire, cendroses llums per recordar els bafs d'aquella dona d'aigua espiada pels amors del carbur.

Ara, ancorat pel seu cos, s'asseia mut als jardins. Aguardava, perdut, la grisor de les tempestes. Ni tan sols els núvols ho saberen... però, tatuat a la pell, hi viatjava l'eixut territori d'un amor antic.

APRESENTATGE

Va ser sota l'ombra d'uns lilàs on es prometeren conjuar el verb de la vida. I consideraren la carn, paraula d'amor i gloriosa. A la fi dels seus dies hom diu que esclataren les flors blaves d'un tendre abecedari.

ANELL

Pel terra paraules,
silencis i besos:
Dos cossos rodolen.

L'ENAMORAT PERDUT

Tan lluny la pell, va ser un temps de pas
aquell capvespre!

I al fons, aquella música
de pasdoble vell neurotitzat
que, amorfs, els va acollir.

Diuen que
pronuncià la seua llum en flor
de primavera.

Que blau, mirà el to
perdut de l'abraçada inexistent.
Que els seus llavis s'eixugaren ferits.
Que, a poqueta nit, varen veure el cor
d'un home caminant cap a la pluja.

FISSIÓ

Amb gasa roja em beses; sense carn
morta , ni silencis i lluny d'enveges
i rellotges.

Dis-me que no hi ha pèrdues,
un temps xacrós, llavor d'oblits!

Demà
tindràs un fill per vers i de pur gneis.
Amb gasa roja tu m'encens, memòria.
I creme uns mots per a l'hivern dels ulls
ben nostres.

Anys més tard, el bes serà
el no-res i tot.

Esdevindrem llum.
Veu de cendres caldes i consciència.

CANÇÓ DE FUTUR

Al pelegrinatge del pas tan trist
que duc, estens el llamp, el nou desig
com gessamí adolescent. I et pregue,
pur, de fer l'amor.

Fem l'amor ara mateix, sense límits,
en el mar de dubtes que és el viure
–habitatge d'atzars i desgavells–
o potser, si ho vols, a la llodriguera
dels somnis on cap estel enlluerna.
Podríem refer els camins d'antigues
nostàlgies.

Però abans fem l'amor.

Carn amb cor,

i muts;

amb sang i cos.

Posem-li al vent un pentagrama, un foc
solar al verb,

i vent,

i acost.

Alcem

de baf un barandat de riures blaus.

Quan les runes vinguen, l'home vençut
pel tacte buit emblanquirà els badats
i de l'insomni les pedres.

Encalmat, serà savi pels límits.

Com pulcre novici que, alhora, és naufrag.

EPÍLEG RETROVISOR

Als poetes, en aquest final de mil·lenni, els ha passat el mateix que als pintors: en un món sense déus, els temples han acabat semblant carcasses buides, formes horrorosament vàcues. La poesia és una forma com qualsevol altra de parlar amb Déu, amb el Déu que hi ha en cada un de nosaltres. La poesia és allò que ens separa dels primats, ens fa botar de la branca fins al terra, espolsar-nos tot el pèl que sobra, mirar al davant amb un somriure erecte. Però si no hi ha Déu i, doncs, tampoc hi ha Dimoni, hem perdut alguna cosa d'essencial, i la paraula se'n ressent.

La paraula és molt sofrida, però també té el seu coret. Puc espremer-la, saturar-la, tacar-la amb els colors de Sant Martí. I tanmateix si no hi ha vida, si aquests fonemes que semblen innocents no estan carregats de l'autèntica saviesa dels astres, no s'hi pot fer un poema.

El contrari d'un poema és un acte administratiu. A través d'un acte administratiu jo puc moure certes muntanyes. Només necessite una fe falsa com la dels falsos profetes. El poema, en canvi, no serveix per a res. Prova a col·locar-lo, per exemple, enmig d'una campanya electoral. Hem servat els poemes, aliens al brogit del món, precisament per això: per la seua inutilitat. Només ens demanen una cosa: hem de creure-hi.

Llegint Josep Lluís Abad, hauríem d'adonar-nos que és un home que creu en la poesia, en el seu poder salvífic, en la seua potestat per a invertir-nos d'autèntiques persones. I és que no hi ha res més sagrat que un ésser humà que s'interroga i s'espargeix. És aquesta l'autèntica funció social de la poesia: posar en comunió els nostres dubtes, saber-nos insignificants predicant la nostra insignificància, fer-nos militants per una ètica de la quotidianitat, santificar els amics, respirar arenes pures, arrelar en somnis.

El Déu de la poesia -el de l'Art- s'ha pres unes vacances llargues, no sé si merescudes. Mentre esperem el seu retorn, hem de continuar afilant les plomes i posant tinta als tinters. Un dia ens sorprendrà una marca vermella a la nostra porta. I preguntarem qui torna a Ciutat amb tan sigilosa parsimònia. No és la inspiració, ni són les muses. És aquella part de tu que, en somnis, també és lírica. És la part millor.

Joan Garí, epíleg a *Passarel·la*.

NOTES I DEDICATÒRIES

- **Home al capvespre** està dedicat a Manolo Barberà; ha estat un mestre de tota una generació de pintors i, el més important, amic de tothom que ha traspasat el llindar de la seua llar.
- **Espill per a una dona** a Maria dels Àngels Isart. Amb la seua senzillesa i, perquè la vivia, ens va ensenyar a estimar la nostra llengua.
- **Mestra** a María Teresa Madero. Va ser la mestra de 18 personetes de 3 anys que, en entrar a classe, cantaven diàriament la cançó dels cuquets.
- **Mare-Lluna** a Empar Valero i Pepe Nebot. Ella somiava la maternitat que ara té.
- **Arundhati Roy**, a la mateixa persona; autora del llibre *El dios de las pequeñas cosas*; té la màgia de la sinceritat i una bellesa diferent.
- **Més que més** a Joan Franco, amic de llunes i xarrades.
- **Natura morta** a Carla Tucker i tots els ajusticiats per la desraó.
- **Darrer amor** a Vicent Huesa, pescador de temps i amors possibles.
- **Llar** a Marisol González, ara a la Lluna de València.
- **Modulació de l'estima** A Joan Garí i Marisol González, artistes, però sobretot amics.

ÍNDEX

Micropoètica del compromís	4
Autoretrat als 38 anys	7
Lletanies del viure quotidià	8
Amulet	10
Fatum	11
Poemari privat	12
Poemari publicat	13
Lletanies del viure quotidià	14
Tristesa	15
Venjança	16
Silenci	17
Pèrdua	18
Una mica de gratitud	19
Home al capvespre	21
Negre	22
Groc	23
Magenta	24
Cian	25
Roig	26
Blau	27
Verd	28
Blanc	29
Espill per a una dona	30
Mestra	31
Mare – lluna	32
Arundhati Roy	33
Més que més	34
Llar	35
Natura morta	36
Darrer amor	37
Modulació de l'estima	38

17 poemes d'amor per al nou mil·lenni	39
Abillament	42
Transsubstanciació	43
Desig	44
Fotograma	45
Memòria	46
Deute	47
Agent de canvi	48
Salvatge	49
Paisatge sense tu	50
La veritat teua	51
Remolí d'amor	52
Anell	53
Escultor d'amor	54
Aprenentatge	55
L'enamorat perdut	56
Fissió	57
Cançó de futur	58
Epíleg retrovisor	59
Notes i dedicatòries	60
Índex	61

Passarel·la

Josep Lluís Abad i Bueno